

UITVOERINGSPROJECT DUURZAME MOBILITEIT

Mobiliteit kost energie en is op dit moment in de meeste gevallen niet duurzaam, omdat met de verbranding van fossiele brandstoffen er veel CO₂ en fijnstof in het milieu komt. Om verdere klimaatverandering tegen te gaan is het nodig de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen te verminderen. Dit is klimaatmitigatie. Doel is de helft van de uitstoot in 2030 te verminderen en in 2050 tot nul terug te brengen. Dit is onder meer te realiseren door geen fossiele brandstof meer te gebruiken, bijvoorbeeld door elektrisch rijden of door rijden op waterstof, maar ook door anders mobiel te zijn, denk bijvoorbeeld aan de E-bike die korte autoritten kan vervangen; of door het aantal vervoersbewegingen te verminderen, bijvoorbeeld door meer thuiswerken en daarmee minder reizen van en naar het werk.

Aanleiding

Het klimaat verandert

De temperatuur op aarde stijgt door de toename van broeikasgassen, waarvan CO₂ de grootste bijdrage levert. Een fors deel van de CO₂ uitstoot komt van mobiliteit.

Doelen

Voorkomen verdere klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

Internationaal / nationaal

VN-klimaatop in Parijs: de Conference of Parties (COP21). Nederland heeft daar ingestemd met een nieuw VN-klimaatakkoord. Doel van het akkoord: de opwarming van de aarde beperken tot ruim onder 2 °C, met een duidelijk zicht op 1,5 °C.

Het nationaal Klimaatakkoord heeft de ambitie om in 2030 alle nieuwe auto's emissie-loos te laten rijden. De Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) moet zorgen voor voldoende duurzame stroom.

Regionaal

In de RES Holland Rijnland staan voor verduurzaming van mobiliteit twee concrete doelen:

1. Reductie van de CO₂-uitstoot door mobiliteit in Holland Rijnland met 22 procent in 2030 ten opzichte van 1990 in Holland Rijnland.
2. Reductie van het energieverbruik door mobiliteit in Holland Rijnland met minimaal 11 procent in 2030 ten opzichte van 2014.

Lokaal

Opstellen verkeers- en vervoersplan is gepland in 2022. Daarin worden verwerkt: de RES Holland Rijnland, onderdeel Mobiliteit, en de NAL. Zowel regionaal als lokaal ligt er een traject voor uitbreiden van het aantal laadpalen, gebaseerd op prognoses voor elektrisch vervoer.

Afbakening

Wel

Regie voeren op:

- gemeentelijk vervoer: gedrag en voertuigen
- woonkernen en nieuwbouw: inrichting
- lokale wegen in woonkernen en buitengebied: inrichting
- (samen met partners:) openbaar vervoer: voorzieningenniveau en voertuigen

Stimuleren, faciliteren:

- vervoerswijzen ondernemers en bewoners
- voertuigen van ondernemers en inwoners

Communiceren

- via onze media voor duurzaamheid informeren we over duurzame mobiliteit.

Niet

- autosnelwegen A4, N11 (Rijk)
- provinciale weg N206 (provincie)

Werkwijze

Duurzame mobiliteit is gericht op minder fossiel brandstofverbruik en overstap op schonere brandstoffen volgens de 'Trias Mobilica: 'Verminder, Verander, Verduurzaam'

Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor het aantrekkelijk maken van de overstap naar alternatieven, door het bieden van bereikbaarheid, toegankelijkheid en comfort

Instrumenten zijn:

- uitvoeren van fysieke maatregelen, zoals het plaatsen van laadpalen
- overeenkomsten aangaan, zoals een werkgeversaankpak
- waar mogelijk en nuttig werken met een mobiliteitsmakelaar
- participatie, bijvoorbeeld middels een interactieve plankaart voor laadpalen
- communicatiemiddelen, bijvoorbeeld om de verschillende vormen van mobiliteit en de effecten inzichtelijk te maken
- samenwerken en kennis delen

Duurzaam OV en fietsbeleid

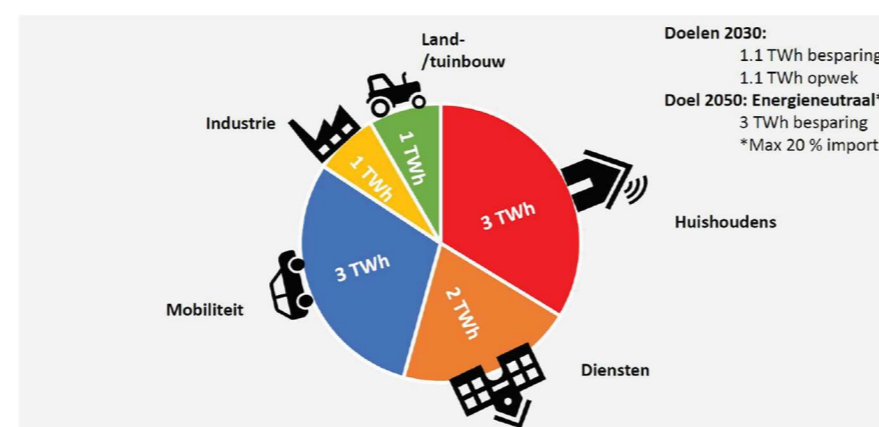
In regionaal verband streven we naar:

- Goede HOV verbinding R400 behouden
- Bij groei opschalen naar Bus Rapid Transit in 2040 (BRT)
- Als het zich aandient Lightrail onderzoeken op haalbaarheid en wenselijkheid
- Meer fietsenstallingen (bij P+R)
- Snelfietsroutes Leiden-Alphen aan den Rijn en Leiden-Zoetermeer
- E-deelbikes
- Beleidskader deelscooters

Lokaal werken we aan het upgraden van fietspaden en fietsroutes, incl. laadvoorzieningen voor e-bikes

De verdeling van energieverbruik naar sector in Holland Rijnland (TWh)

Krachtenveld en partijen

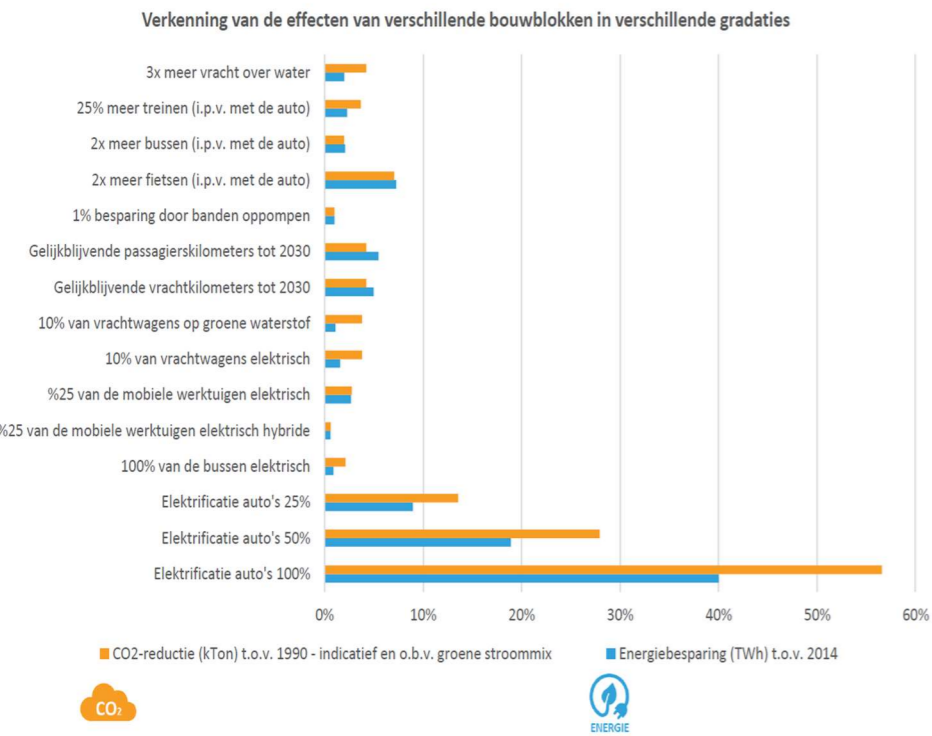
Er zijn veel partijen betrokken bij duurzame mobiliteit.

Regionaal

- Liander
- Leveranciers / beheerders van laadpalen
- Gemeente Leiden
- Gemeente Alphen
- Provincie
- Holland Rijnland

Lokaal

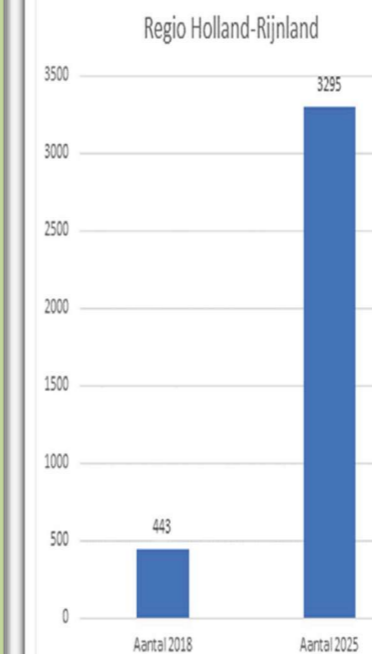
- Bewonersorganisaties zoals Stichting LLOZ (Leven Langs de Omleidingsweg Zoeterwoude)
- Ondernemersorganisaties zoals OVZ, BIZ Grote Polder, ondernemers Rijnke Boulevard, winkeliers dorpskern, Heineken

Mogelijke bouwblokken voor CO2 en energiereductie mobiliteit In Holland Rijnland

Kansen

- Inspelen op ontwikkelingen in de markt. Bijvoorbeeld: met het open marktmodel voor laadpalen kunnen we sneller reageren op de behoefte.
- Met de plankaart voor laadpalen kunnen we participatie gemakkelijker vorm geven.
- Ontwikkelingen in snelle OV-vormen (zoals Bus Rapid Transit) bieden goede OV-verbindingen van Zoeterwoude naar omliggende agglomeraties.
- Beschikbare middelen voor upgraden van fietspaden.
- Koppelen van duurzame opwek en het gebruik van energie, bijvoorbeeld zonnepanelen boven parkeerplaatsen i.c.m. laadpalen.
- Werkgeversaanpak

Risico's

- Draagvlak, tegengestelde belangen tussen inwoners. Bijvoorbeeld: niet iedereen is voor een laadpaal als deze ten koste gaat van een parkeerplaats.

Prognose van groei van laadpalen in de regio

Communicatie en participatie
Zoeterwoude gaat GOED

Via onze media voor duurzaamheid informeren we over duurzame mobiliteit. De (regionale en lokale) doelen, afspraken en resultaten dragen wij breed uit.

Communicatie en participatie plankaart

We zetten de plankaart voor laadpalen online. Inwoners kunnen hun voorkeur aangeven. Eventueel beleggen we per wijk of buurt een bewonersavond om de behoefte aan laadpalen en voorkeur voor locaties te peilen.

Minder en schoner autoverkeer

Gemeenten hebben een belangrijke rol bij de realisatie van laadinfrastructuur, een deel van de laadvraag moet worden opgevangen in de publieke ruimte.

- We bevorderen elektrisch rijden met goed bereikbare laadvoorzieningen voor elektrische auto's
- Op langere termijn onderzoeken we mogelijkheden voor waterstofvulpunten faciliteren we die voor zo ver dat nodig / mogelijk is
- We faciliteren de verwachte toename (landelijk gemiddelde) van elektrische auto's. Concreet vertaald: we streven een groei na van 13 laadpalen nu naar 50 laadpalen in 2030
- We stimuleren autodelen, bijvoorbeeld naar initiatiefnemers van (bouw)projecten
- Samen met partners stimuleren we mobiliteitsmanagement bij bedrijven (verminderen woon-werkverkeer), eventueel met inzet regionale mobiliteitsmakelaar; en/of met inzet werkgeversaanpak.

Duurzame mobiliteit – schoner, slimmer, anders : inzet van Holland Rijnland

Richting	Bouwblok	Mogelijke maatregelen
1. SCHONER - Transitie naar zero emissie		
	Elektrificatie OV	<i>elektrificatie middels OV-concessies</i>
	Elektrificatie personenvervoer	<i>Laadpalen plaatsen</i>
	Mobiele werktuigen	<i>ZE werktuigen eisen bij inkoop</i>
	ZE vracht	<i>Waterstofpunten creëren</i>
2. SLIMMER - Minder en slimmer verplaatsen		
	Autodelen	<i>Autodeellocaties actief aanmoedigen</i>
	Minder passagierskilometers	<i>Transit Oriented Development-principes toepassen</i>
	Minder vrachtkilometers	<i>Bundelen stadslogistiek</i>
	Zuinig & slim rijden	<i>iVRI's voor groene golf</i>
3. ANDERS - Anders dan de auto of vrachtwagen		
	Meer fiets	<i>Via werkgeversaanpak e-bikes stimuleren</i>
	Meer OV	<i>Verbeteren in routes naar OV</i>
	Minder auto	<i>Parkeernormen verlagen (waar passend)</i>
	Minder vrachtwagen	<i>Mobiliteit als deel van MVI beleid</i>
	Van weg naar water	<i>Meer pondjes in de vaart</i>

Organisatie, capaciteit en middelen
Programma Energietransitie

Duurzame Mobiliteit is een onderdeel van het Programma Energietransitie.

Capaciteitsraming

De ingezette capaciteit bedraagt 0,2 fte. Ondersteuning is beschikbaar vanuit het Programma Energietransitie.

Financiële middelen

De middelen zijn in hoofdzaak de inzet van personeel. De personele inzet – exclusief de ondersteuning vanuit het Programma Energietransitie – wordt geleverd vanuit de formatie die beschikbaar is voor Verkeer en vervoer.

Evaluatie

De vorderingen op het gebied van Duurzame mobiliteit worden 2 keer per jaar geëvalueerd als onderdeel van het Programma Energietransitie; en er vindt evaluatie plaats in het kader van de RES.